



SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

LAUSUNTO

VM132:00/2011
80mp 19.2.2013

Dnro
STM/473/2013

18.2.2013

Valtiovarainministeriö

Viite Lausuntopyyntö 31.1.2013, VM132:00/2011

Asia LAUSUNTO SOKERIVEROTYÖRYHMÄN LOPPURAPORTISTA

Valtiovarainministeriön asettama työryhmä on raportissaan selvittänyt sokerin verotamista valtion verotulojen kartuttamiseksi sekä terveellisen ravitsemuksen edistämiseksi. Lisäksi raportissa käsitellään nykyisen makeisiin, virvoitusjuomiin ja jäätelöön kohdistuvan makeisveron toimivuutta ja mahdollisuuksia sen veropohjan laajentamiselle vaihtoehtona sokeriverolle.

Lausuntonaan sosiaali- ja terveysministeriö esittää seuraavaa:

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että kuluttajia ohjataan terveellisiin valintoihin myös hinta- ja veropolitiikalla. Ministeriö yhtyy työryhmän näkemyksiin siitä, että kehitetyistä malleista optimaalisin olisi nykyisen makeisveron kaltainen malli, jossa veroa voisi porrastaa sokeripitoisuuden mukaan. Tämän tyyppinen malli kannustaisi yrityksiä kehittämään terveellisempiä tuotteita ja kohdistuisi erityisesti lasten ja nuorten suosimiin tuotteisiin, jotka heikentävät ruokavalion laatua ja voivat aiheuttaa terveysongelmia.

Juomat, makeiset, sokeripitoiset leivonnaiset ja jukurtit ovat suomalaisessa ruokavaliossa merkittävä sokerin ja ylimääräisen energian lähde, erityisesti lapsilla ja nuorilla. Suklaasta, jäätelöstä, leivonnaisista ja jukurteista saadaan lisäksi tyydyttynyttä rasvaa. Suomalaisten jäätelön kulutus on erittäin korkeaa. Tuotteiden hintoihin vaikuttaminen esimerkiksi valmisteveron avulla voi vaikuttaa kuluttajakäyttäytymiseen ja sitä kautta kansanterveyteen.

Maailman terveysjärjestön toimintasuunnitelma ravitsemuksen edistämiseksi 2007–2012 kannustaa fiskaalisten keinojen kuten verojen ja tukien hyödyntämiseen terveellisen ravitsemuksen edistämiseksi. Myös valtioneuvoston vuonna 2008 hyväksymä periaatepäätös terveyttä edistävän liikunnan ja ravinnon kehittämislinjoista esittää, että verotuksellisin keinoin tulisi tukea ravitsemussuosittelun mukaisia vaihtoehtoja sekä vähittäiskaupassa että ruokapalveluissa.



Postiosoite: ,
Käyntiosoite:

Puhelin:
Suorapuhelin:
Telekopio:

Sähköposti:

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että luonnon kivennäisvedet tulisi jättää valmisteveron ulkopuolelle. Näillä tuotteilla ei ole samanlaisia epäedullisia terveysvaikutuksia kuin esimerkiksi sokeria tai hammaseroosiota aiheuttavia happoja sisältävillä maustetuilla juomilla. Samoin makeisveron porrastaminen niin, että sokeritomille tuotteille asetetaan alhaisempi verotaso käyttäen raja-arvona EU:n väiteasetuksessa esitettyä sokeripitoisuutta, on kannatettavaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tärkeänä, että kuluttajia ohjataan terveellisiin valintoihin myös hinta- ja veropolitiikalla. Nykyisen valmisteveroesityksen lisäksi tulisi jatkossa harkita terveellisten vaihtoehtojen tukemista ja mahdollisesti runsaasti tyydyttynyttä rasvaa ja suolaa sisältävien tuotteiden valmisteveroa. Terveyttä voisi tukea esimerkiksi alentamalla ravitsemussuositusten mukaisten tuotteiden kuten kasvisten, hedelmien ja marjojen arvonnäisäveroa. Myös henkilöstöruokailun tukijärjestelmää (ruokalipukkeet, setelit yms.) tulisi kehittää niin että se suosisi terveyttä edistäviä vaihtoehtoja.

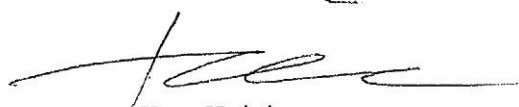
Verojen vaikutuksia kuluttajien käyttäytymiseen tulisi seurata, mieluiten jo ennen uusien järjestelmien käyttöönottoa. Tämä edellyttää nykyistä parempia seurantajärjestelmiä sekä erityisesti lasten ja nuorten ruoankäyttöä selvittävien tutkimusten käynnistämistä. Myös käytettävien elintarvikkeiden koostumustietojen (Fineli) oikeellisuudesta ja päivityksestä tulee huolehtia koska yritykset voivat käyttää niitä tuotteiden sokeripitoisuuden arviointiin. Tähän on varattava myös valtionhallinnossa riittävät resurssit.

Osastopäällikkö,
Ylijohtaja



Aino-Inkeri Hansson

Johtaja



Taru Koivisto